

PROTOKOLL

LHLs 29. ordinære landsmøte
Scandic Oslo Airport hotell, 13. -14. juni 2024

Åpning

Styreleder Else Magni Horten ønsket velkommen og formelt åpnet landsmøteforhandlingene kl. 10:02.

Horten viste til vedtektenes § 11, hvor det heter: «*Sentralstyret innkaller landsmøtet med 3 måneders skriftlig varsel til lagene. Med innkallingen skal følge foreløpig sakliste og frist for innsending av forslag.*».

Horten viste til at innkallingen til LHLs 29. ordinære landsmøte sendt lagene 13.03.24 i henhold til vedtektenes krav. I samme brev ble meddelt at frist for påmelding av landsmøtorepresentanter var 05.05.24 og frist for innsending av vedtektsendringer og andre forslag var 13.04.24.

Horten foreslo at landsmøtet anses lovlig innkalt i henhold til LHLs vedtekter § 11.

Horten presenterte ny generalsekretær, Magne Wang Fredriksen, som fikk ordet.

Vedtak:

LHLs 29. ordinære landsmøte er lovlig innkalt i henhold til LHLs vedtekter § 11.

Sak 1   Navneregistrering og fullmaktsgodkjenning

a) Navneregistrering og fullmaktsgodkjenning

v/ 1. nestleder Rolf Hagen

Landsmøtedelegatene vil bli registrert ved mottakelsessranken utenfor landsmøtesalen. Dette er å anse som navneopprop.

Totalt i salen er det 151 delegater og observatører.

b) Fullmakter

v/ 1. nestleder Rolf Hagen

Sentralstyret er fullmaktskomite og gjennomgikk i sitt møte 12.06.24 alle fullmakter og det foreliggende materiell. Sentralstyret avklarer fullmakter der det er uklarheter.

Fullmaktskomiteens innstilling ble referert av Hagen.

Hagen opplyste om at Sentralstyret har funnet fullmaktene i orden og innstiller overfor landsmøtet på at fullmaktene godkjennes og opplyste samtidig om hvor mange stemmeberettigede som er til stede på landsmøtet.

Vedtak:

Ved landsmøtets åpning er det registrert **101** stemmeberettigede.

Sak 2   Konstituering

v/ 1. nestleder Rolf Hagen

Sentralstyret behandlet i sitt møte 25.04.24 sammensetningen av komiteer og fordeling av andre oppgaver for LHLs 29. ordinære landsmøte. I sitt møte 25.04.24 behandlet sentralstyret forslag til kjøreplan, sakliste og forretningsorden.

2 A   Valg av dirigenter

1. Paul Dahlø   LHL Troms og Finnmark
2. Marita Aarvik   LHL Vestland

Administrativ hjelp: Mari Larsen, Simen Brændhaugen

Vedtak:

De foreslåtte dirigenter er valgt.

Hagen ga ordet til dirigentene som overtok møteledelsen.

2 B   Valg av sekretærer

1. Espen Falch Johansson LHL Agder
2. Gunn Myhre   LHL Akershus

Administrativ hjelp: Tommy Skar, Yngvild Larsen Schei

Vedtak:

De foreslåtte sekretærer er valgt.

2 C Valg av tellekorps / vakter i salen

Leder: Arne Skymoen   LHL Innlandet

Administrativ hjelp: Frøydis Myrhaug Danielsen, Irene Steinsvik, Helen Skjennum, Lene Øwre, Iselin Løvhøiden, Svein Arne Pettersen, Atle Larsen, Helle Grøttum

Vedtak:

Den foreslåtte leder av tellekorps/vakter i salen er valgt.

2 D Valg av redaksjonskomite for vedtekter

1. Jan Oddvar Gjerde   LHL Vestland (leder)
2. Anita Remme   LHL Troms og Finnmark
3. Svein Olav Tovsrud   LHL Buskerud
4. Trine Ruud   LHL Innlandet

Administrativ hjelp: Simen Brændhaugen, Stig Terje Tolo

Vedtak:

De foreslåtte medlemmer av redaksjonskomiteen for vedtekter er valgt.

2 E Valg av redaksjonskomite for politiske saker og uttalelser

1. Gitte Christine Korvann LHL Akershus
2. Astrid Marie Bakken   LHL Trøndelag
3. Kjell Harald Engan   LHL Trøndelag
4. Sigbjørn Berg   LHL Nordland
5. Rita Andersen   LHL Telemark

Administrativ hjelp: Lars Fjærli Hjetland, Vivian Lam

Vedtak:

De foreslåtte medlemmer av redaksjonskomiteen for politiske saker og uttalelser er valgt.

2 F Valg av protokollutvalg

1. Renee Tennås LHL Nordland
2. Petter Lilleby LHL Østfold
3. Kjersti Bjørke LHL Vestland

Følgende hadde ordet: 96 Lilleby

Forslag 96 Lilleby: Petter Lilleby tar over for Rolf Bakkum som er innstilt, men som ikke er tilstede.

Administrativ hjelp: Tommy Skar, Yngvild Larsen Schei

Vedtak:

De foreslåtte medlemmer av protokollutvalget er valgt.

2 F Forslag til kjøreplan

Torsdag 13. juni

- Kl 10.00 Åpning av LHLs 29. ordinære landsmøte
Forhandlingene begynner
- Kl 13.00 Lunsj
- Kl 14.30 Landsmøtet fortsetter
- Kl 17.30 Slutt for dagen
- Kl 19.30 Middag

Fredag 14. juni

- Kl 08.30 Åpning
Landsmøtet fortsetter
- Kl 11.30 Lunsj
- Kl 12.30 Landsmøtet fortsetter
- Kl 15.00 Slutt

Dirigentene foreslår for landsmøte å endre kjøreplan: Sak 3, 4 og 5 flyttes til torsdag. Generalsekretærens tale tas fredag.

Følgende hadde ordet: 108 Solheim, 92 Solesvik, 1019 Vannebo

Vedtak:

Forslag til kjøreplan godkjennes med dirigentens forslag til saksrekkefølge.

2 G Forslag til saksliste

Åpning

1. Navneregistrering og fullmaktsgodkjenning
2. Konstituering
  - a. Valg av dirigenter
  - b. Valg av sekretærer
  - c. Valg av tellekorps
  - d. Valg av redaksjonskomite for vedtekter
  - e. Valg av redaksjonskomite for politiske saker og uttalelser
  - f. Valg av protokollutvalg
  - g. Forslag til kjøreplan
  - h. Forslag til saksliste
  - i. Forslag til forretningsorden
3. LHLs årsberetning og årsregnskap 2023
4. Kontrollkomiteens rapport
5. Orientering om aktiviteter i landsmøteperioden
6. Generalsekretærens tale
7. LHLs interessepolitiske program
8. Forslag til endringer i LHLs vedtekter
9. Andre innkomne forslag
10. Forslag til uttalelser
11. Valg

Avslutning

Vedtak:

Forslag til saksliste godkjennes.

2 H Forslag til forretningsorden

1. I landsmøtet har fylkenes utsendinger, tilsluttede organisasjoner og interessegruppene tale-, forslags- og stemmerett.
Sentralstyret, kontrollkomiteen og valgkomiteen har tale- og forslagsrett.
Generalsekretæren har tale- og forslagsrett.
2. Alle innlegg holdes fra talerstol på scenen.
3. Ordet forlanges ved at nummerskiltet løftes høyt og lenge nok så dirigentene kan se det.
4. Maksimal taletid ved første innlegg pr. sak 4 minutter, deretter 2 minutter pr. innlegg.
5. Dirigentene kan foreslå at taletiden reduseres ytterligere.
6. Alle forslag skal fremmes skriftlig på dirigentenes bord og være påført saksnummer, forslagsstillers navn og hvem vedkommende representerer.
7. Avstemninger foregår ved å holde opp nummerskiltet høyt og tydelig eller ved skriftlig avstemning. Dirigentene bestemmer avstemningsform.
8. Valg
  - a) Valg foregår ved håndsopprekking når bare en kandidat er foreslått.
  - b) Valg skjer ved skriftlig avstemning når det er foreslått 2 eller flere kandidater.
9. Melding om permisjon skal skje skriftlig til dirigenten, som har fullmakt til å gi permisjon.
10. Landsmøtet er røykfritt. Røyking er kun tillatt på anviste plasser. Parfymerte produkter skal ikke brukes av hensyn til lungesyke/allergikere.

Vedtak:

Forslag til forretningsorden godkjennes.

Sak 3 Godkjenning av årsberetning og årsregnskap

I henhold til LHLs vedtekter § 11 tilligger det landsmøtet å godkjenne årsberetning og årsregnskap knyttet sammen med gjeldende budsjett for perioden, herunder resultatregnskap og balanse, noter til regnskapet, styrets beretning og revisors beretning.

Årsregnskap og tilhørende dokumenter er gjort tilgjengelig på LHLs nettsider 30.05.24.

Økonomisjef Malin Westby redegjorde for de økonomiske resultatene i landsmøteperioden.

Felles debatt sak 3, 4 og 5. For ordskifte, se under sak 5.

Vedtak:

Årsregnskap og årsberetning for 2023 godkjennes.

Sak 4 Kontrollkomiteens rapport

Kontrollkomiteens rapport til landsmøtet er gjort tilgjengelig på LHLs nettsider 30.05.24. Leder i kontrollkomiteen Per Inge Vannebo presenterte rapporten i møtet og orienterte om komiteens arbeid i perioden.

Felles debatt sak 3, 4 og 5. For ordskifte, se under sak 5.

Forslag fra 18 Tovsrud	Votering
Landsmøtet i LHL 2024 gir sentralstyret kritikk for behandlingen av saken om vår tidligere generalsekretær. Landsmøtet viser til rapport fra kontrollkomiteen der det heter at saken fikk mangelfull saksbehandling og at det ikke er akseptabelt at styremedlemmer ikke hadde full oversikt.	Vedtatt med overveldende flertall.

Vedtak:

Landsmøtet i LHL 2024 gir sentralstyret kritikk for behandlingen av saken om vår tidligere generalsekretær.

Landsmøtet viser til rapport fra kontrollkomiteen der det heter at saken fikk mangelfull saksbehandling og at det ikke er akseptabelt at styremedlemmer ikke hadde full oversikt.

Kontrollkomiteens rapport tas til orientering.

Sak 5 Orientering om aktiviteter i landsmøteperioden

I henhold til vedtektene § 11 skal landsmøtet gis en orientering om aktiviteter i landsmøteperioden.

Styrets leder Else Magni Horten ga en orientering om aktiviteter i landsmøteperioden.

1005 Landaas orienterte i tillegg om sentralstyrets interne rutiner og oppdaterte styreinstruks.

Forslag fra 40 Larsen	Votering
Sak om aktiviteter i landsmøteperioden sendes ut som skriftlig saksdokument tilsvarende årsregnskapet. Aktivitetene skal relateres til vedtatt strategi i handlingsplan.	Vedtatt med overveldende flertall.

Vedtak:

Sak om aktiviteter i landsmøteperioden sendes ut som skriftlig saksdokument tilsvarende årsregnskapet.

Aktivitetene skal relateres til vedtatt strategi i handlingsplan.

Presentasjonen av aktiviteter i landsmøteperioden tas til orientering.

Felles debatt sak 3, 4 og 5

Ved debattstart var det 153 i salen, 102 stemmeberettigede, én delegat i permisjon.

Følgende hadde ordet torsdag 13. juni:

40 Larsen, 23 Kværness, 18 Tovsrud, 33 Pedersen, 30 Ruud

Til forretningsorden: 23 Kværness

Følgende leverte forslag: 18 Tovsrud (se under sak 4), 40 Larsen

Sak 6   Generalsekretærens tale

Generalsekretær Mari Larsen innledet til debatt.

LHLs strategi, LHLs interessepolitisk program, generalsekretærens landsmøtetale og landsmøtets drøftinger ligger til grunn for planlegging av aktiviteter i organisasjonen fremover.

Generalsekretæren presenterte blant annet fem saker LHL forventer at ny helseministeren må ta tak i:

- Fastlegekrisen
- Rehabiliteringsreform
- Pakkeforløp for kols
- Utvidelse av hjertepoliklinikker
- Logopedutfordringen

Følgende hadde ordet: 1002 Bjørnes, 98 Magerøy

Vedtak:

Generalsekretærens tale og den påfølgende debatt tas til orientering.

Sak 7   LHLs interessepolitiske program

Sentralstyret behandlet i sitt møte 25.04.24 sak angående LHLs interessepolitiske program. Sentralstyret vedtok i sak 42/24 Landsmøtet 2024: Forslag til interessepolitisk program å videreføre gjeldende program.

2. nestleder Øystein Bjørnes presenterte saken i landsmøtet.

Følgende hadde ordet: 40 Larsen

Forslag fra 40 Larsen: «Landsmøtet ber [..]»

Votering: Enstemmig vedtatt

Vedtak:

LHLs interessepolitiske program videreføres frem til 2025. Landsmøtet ber Sentralstyret om å igangsette en prosess for å utarbeide forslag til et nytt og helhetlig program frem mot landsmøtet i 2025. Denne prosessen skal sørge for at hele organisasjonen involveres i arbeidet.

Sak 8 Forslag til endringer i LHLs vedtekter

Sentralstyrets forslag til endringer i LHLs vedtekter er gjort tilgjengelig på LHLs nettsider 16.05.24.

1. nestleder Rolf Hagen la frem forslag til endringer i LHLs vedtekter.

A) Avgrensning knyttet til behandling av vedtekter

Sentralstyret behandlet i sitt møte 25.04.24, sak 41/24 forslag om å gjennomføre en større utredning fram til neste landsmøte der en ser på LHLs struktur og oppbygning, virke og styresett, endring i navn samt hyppighet på og tidspunkt for landsmøtet.

Følgende hadde ordet: 90 Gjerde

Votering: Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Landsmøtet ber sentralstyret gjennomføre en utredning for å belyse dagens organisering og LHLs vedtektsbestemmelser. Utredningen skal legges til grunn for forslag til landsmøtet 2025.

B) Forslag til endringer i LHLs vedtekter

Sentralstyrets forslag til vedtektsendringer ble behandlet på sentralstyrets møte 25.04.24, sak 41/24. Sentralstyret fattet enstemmig vedtak om at forslag til endringer i LHLs vedtekter legges fram for landsmøtet med anbefaling om godkjenning.

Det var innen fristen 13.04.24 sendt inn forslag til vedtektsendring fra følgende:

- LHL Trøndelag
- LHL Kongsberg
- LHL Afasiforeningen Bergen og omegn

Forslagene er behandlet av sentralstyret i tilknytning til behandling av forslag til LHLs vedtekter. Teksten i de innsendte forslagene er lagt inn i det fremlagte forslag til endring i LHLs vedtekter.

1. nestleder Rolf Hagen la fram forslag til endringer i LHLs vedtekter.

Følgende hadde ordet overordnet: 77 Gunnes.

Endringsforslag 77 Gunnes: Følgende forslag fra LHL Trøndelag; 8.2A, 8.8, 8.10, 8.14B, 8.24 og 8.25, sendes det vedtatte organisasjonsutvalget for vurdering og videre behandling.

Til forretningsorden: 6 Korvann

Sak 8.1 Sammenslåing av § 2 Formål og § 3 Virkeområder

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: enstemmig vedtatt.

Sak 8.2 Nytt punkt i § 4 Medlemskap

Alternativ A

Forslagstiller: LHL Trøndelag

Alternativ B

Forslagstiller: LHL Afasiforeningen i Bergen og omegn

Følgende hadde ordet: 77 Gunnes (se tidligere merknad om at Gunnes tok ordet ifm flere forslag fra LHL Trøndelag), 97 Gustavsen, 40 Larsen, 33 Pedersen

Forslag fra 77 Gunnes: Forslaget sendes det vedtatte organisasjonsutvalget for vurdering og videre behandling.

Votering over endringsforslag fra 77 Gunnes: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.3 Endre § 6 LHLs beslutningsregler, 1. avsnitt

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.4 Endring i § 7 Sammensetning av styrende organer, 1. avsnitt

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.5 Endring i § 8 Lokallag, 3. avsnitt

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.6 Endring i § 8 Lokallag, 9. avsnitt, 8. kulepunkt

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.7 Fjerne § 9 Lag i utlandet

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.8 Endring i § 10 Fylkesstyre, 5. ledd

Forslagstiller: LHL Trøndelag

Følgende hadde ordet: 77 Gunnes (se tidligere merknad om at Gunnes tok ordet ifm flere forslag fra LHL Trøndelag),

Forslag fra 77 Gunnes: Saken oversendes organisasjonsutvalget.

Votering over endringsforslag fra 77 Gunnes: enstemmig vedtatt.

Sak 8.9 Endre § 10 Fylkesstyre i bestemmelser for fylker med egen økonomi

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.10 Endring i § 11 Landsmøtet, 2. ledd

Forslagstiller: LHL Trøndelag

Følgende hadde ordet: 77 Gunnes (se tidligere merknad om at Gunnes tok ordet ifm flere forslag fra Trøndelag),

Forslag fra 77 Gunnes: Forslaget sendes det vedtatte organisasjonsutvalget for vurdering og videre behandling.

Votering over endringsforslag fra 77 Gunnes: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.11 Endring i § 11 Landsmøtet, 4. ledd, 7. kulepunkt

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.12 Endring i § 11 Landsmøtet, 5. ledd

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.13 Endring i § 11 Landsmøtet, 6. ledd og 8. ledd samt § 13 Interessegrupper og tilsluttede organisasjoner

Forslagstiller: Sentralstyret

Følgende hadde ordet: 108 Solheim, 105 Vike, 103 Nicolaysen, 33 Pedersen, 6 Korvann, 18 Tovsrud

Til forretningsorden: 108 Solheim

Forslag fra 6 Korvann	Votering
Begrepet tilsluttede organisasjoner fjernes.	Enstemmig vedtatt.

Forslag fra 108 Solheim	Votering
De foreslåtte vedtektsendringene under sak 8B, underpunkt 8.13 endres slik at stemmeretten til interessegruppene beholdes, og at saken utredes som en del av gjennomgangen under sak 8A, og forelegges på neste landsmøte som et resultat av dette arbeidet.	Enstemmig vedtatt.

Sak 8.14 Endre § 11 Landsmøtet, 7. ledd Alternativ A

Alternativ A

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Alternativ B

Forslagstiller: LHL Trøndelag

Følgende hadde ordet: 77 Gunnes (se tidligere merknad om at Gunnes tok ordet ifm flere forslag fra LHL Trøndelag),

Forslag fra 77 Gunnes: Oversendes organisasjonsutvalget.

Votering over endringsforslag fra 77 Gunnes: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.15 Endring i § 11 Landsmøtet, 10.ledd

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.16 Endring i § 12 Sentralstyret, 2. ledd Alternativ A

Følgende hadde ordet: 1019 Vannebo, 1002 Bjørnes, 35 Giske, 6 Korvann, 44 Berg, 61 Mækinen, 90 Gjerde, 1011 Slettebakken, 35 Giske

Til forretningsorden: 1010 Strand

Alternativ A Vedtektsendring

Forslagstiller: Sentralstyret

Alternativ B Iverksettelsesvedtak

Forslagstiller: LHL Trøndelag

Votering vedtektsendring: Enstemmig vedtatt.
Votering iverksettelse fra 2024: Vedtatt med 79 stemmer.

Sak 8.17 Endring og nye kulepunkt i § 12, 7. ledd

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering kulepunkt 1: Enstemmig vedtatt.
Votering kulepunkt 2: Vedtatt med én stemme mot.
Votering kulepunkt 3: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.18 Endring i § 14 Kontrollkomiteen

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.19 Endringer i §15 Landsmøtets valgkomité

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.20 Endring i § 16 Generalsekretæren og administrasjonen, 2. ledd

Alternativ A

Forslagstiller: Sentralstyret

Alternativ B

Forslagstiller: LHL Kongsberg

Votering: Alternativ A ble vedtatt, mot to stemmer.

Sak 8.21 Endring i § 17 Økonomiske regler

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.22 Endring og nytt punkt i § 18 Habilitet og taushetsplikt, 4. ledd

Til forretningsorden: 108 Solheim

Følgende hadde ordet: 23 Kværness, 1011 Slettebakken

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.23 Endring i § Deling, sammenslutning og oppløsning, 7. ledd

Forslagstiller: Sentralstyret

Votering: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.24 Ny paragraf 15 Vedtektskomité

Forslagstiller: LHL Trøndelag

Følgende hadde ordet: 77 Gunnes (se tidligere merknad om at Gunnes tok ordet ifm flere forslag fra LHL Trøndelag),

Forslag fra 77 Gunnes: Forslaget sendes det vedtatte organisasjonsutvalget for vurdering og videre behandling.

Votering over endringsforslag fra 77 Gunnes: Enstemmig vedtatt.

Sak 8.25 Ny paragraf 16 Valgkomiteer for lokallag og fylkeslag

Forslagstiller: LHL Trøndelag

Følgende hadde ordet: 77 Gunnes (se tidligere merknad om at Gunnes tok ordet ifm flere forslag fra LHL Trøndelag),

Forslag fra 77 Gunnes: Forslaget sendes det vedtatte organisasjonsutvalget for vurdering og videre behandling.

Votering over endringsforslag fra 77 Gunnes: Enstemmig vedtatt.

Sak 9 Andre innkomne forslag

I henhold til LHLs vedtekter §11 skal saker som lagene ønsker behandlet på landsmøtet være sentralstyret i hende 2 måneder før landsmøtet, dvs. 13.04.24.

Innen fristen var det mottatt forslag fra til sammen fem forslagsstillere. Tre av forslagsstillerne hadde forslag knyttet til LHLs vedtekter, og disse forslagene blir behandlet sammen med forslag til endringer i LHLs vedtekter. (Sak 8)

De to øvrige forslagene legges fram til behandling her. Forslagene ble behandlet av sentralstyret i møtet 25.04.24, sak 44/24.

Følgende saker behandles under sak 9 Andre innkomne forslag:

- LHL Afasiforeningen Bergen og omegn: Krav utdanning av logopeder og kommunalt logopedtilbud.
- LHL Heimdal og Saupstad: 4 gratis SMS hver måned for lokallagene.

Forslagene og sentralstyrets innstilling er gjort tilgjengelig på LHLs nettsider 16.05.23.

Sak 9.1 Forslag fra LHL Afasiforeningen Bergen og omegn

Lokallaget ber landsmøtet i LHL om å fatte vedtak om krav til økning av antall utdannede logopeder og at alle kommuner har et logopedtilbud.

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Landsmøtet støtter kravet fra LHL Afasiforeningen Bergen og omegn og behandler en landsmøteuttalelse om tematikken under sak 10.

Sak 9.2 Forslag fra LHL Heimdal og Saupstad

Lokallaget foreslår at landsmøtet 2024 innvilger mulighet for 4 gratis SMS i måneden for lokallagene.

Følgende hadde ordet: 1007 Drageset.

Endringsforslag fra 81 Grimstad: Saken oversendes organisasjonsutvalget.

Votering: Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Saken oversendes organisasjonsutvalget.

Sak 10 Forslag til uttalelser

Sentralstyrets forslag til uttalelser er gjort tilgjengelig på LHLs nettsider 16.05.24.

Forslagene ble behandlet av sentralstyret på møtet 25.04.24 sak 43/24 og i møtet 03.05.24, sak 55/24. Sentralstyret fattet enstemmig vedtak om at forslag til følgende uttalelser legges fram for landsmøtet med anbefaling om godkjenning:

- Betydning av teknologi og teknologiutvikling i helsetjenestene
- Logopeddekningen må styrkes
- En bærekraftig rehabiliteringstjeneste
- Uttalelse om akuttmedisinske tjenester

2. nestleder Øystein Bjørnes la fram forslag til uttalelser.

Følgende hadde ordet på generelt grunnlag torsdag 13. juni: 1006 Grande, 35 Giske, 50 Fanuelsen

Fredag 14. juni redegjorde redaksjonskomiteens leder Gitte Christine Korvann for komiteens innstilling.

Forslag:

Forslag fra 1006 Grande, sentralstyret	Redaksjonskomiteen	Votering
Ønsker et nytt kulepunkt (ny uttalelse) om pårørende.	<u>Avvises med følgende begrunnelse:</u> Med bakgrunn i at LHLs landsmøte i 2023 vedtok en egen politisk uttalelse om pårørende. Denne følges allerede opp med politiske initiativer i pågående prosesser.	Redaksjonskomiteens forslag enstemmig vedtatt.

Forslag fra 44 Berg, LHL Nordland	Redaksjonskomiteen	Votering
Ønsker en egen uttalelse der LHLs landsmøte 2024 støtter utvikling av et heldøgns PCI-tilbud ved.nordlandsykehuset Bodø.	<u>Avvises med følgende begrunnelse:</u> Saken omhandler et spesifikt lokaliseringsspørsmål. Dersom landsmøtet går inn i dette, vil det kunne danne presedens for andre lokaliseringdebatter	Redaksjonskomiteens forslag enstemmig vedtatt.

	landet rundt. LHLs administrasjon kan bistå lokallag og fylkesstyrer i aktuelle lokale saker, med både helsefaglige og politiske vurderinger.	
--	---	--

Uttalelse: Betydning av teknologi og teknologiutvikling i helsetjenestene

Følgende hadde ordet torsdag 13. juni: 97 Gustavsen, 18 Tovsrud

Forslag:

Forslag fra 18 Tovsrud, LHL Buskerud	Redaksjonskomiteen	Votering
Ta med et punkt om hjelpere.	Vedtatt som nytt kulepunkt: At det igangsettes pilotprosjekter med digitale hjemmehjelpere i kommunal sektor.	Redaksjonskomiteens forslag enstemmig vedtatt.

Uttalelse: Logopeddekningen må styrkes

Votering: enstemmig vedtatt.

Uttalelse: En bærekraftig rehabiliteringstjeneste

Følgende hadde ordet torsdag 13. juni: 103 Nicolaysen, 33 Pedersen, 23 Kværness, 80 Krangnes, 105 Vike, 72 Engan

Forslag:

Forslag fra 103 Nicolaysen, LHL Hjerneslag Barn og Ungdom	Redaksjonskomiteen	Votering
Endre ordlyd til: En bærekraftig rehabiliteringstjeneste innenfor helse, så vel som skole og opplæring.	Vedtatt som nytt kulepunkt: Oppvekstsektoren blir bevisst sin rolle som rehabiliteringsarena, og at det sørges for nok kompetanse i sektoren for å hjelpe barn og unge med rehabiliteringsbehov.	Redaksjonskomiteens forslag enstemmig vedtatt.

Forslag fra 105 Vike, LHL Hjerneslag Ung	Redaksjonskomiteen	Votering
LHL krever at samhandling mellom spesialisthelsetjeneste og kommunale tjenester i rehabilitering styrkes for å møte pasientenes behov og rett på rehabilitering.	Vedtatt som kulepunkt.	Redaksjonskomiteens forslag enstemmig vedtatt.

Forslag fra 23 Kværness, LHL Innlandet	Redaksjonskomiteen	Votering
Innskutt bisetning: «for eksempel gjennom øremerkede midler» tas ut.	<u>Avvises med følgende begrunnelse:</u> Dagens frie midler til kommunene har ikke bidratt til å løse rehabiliteringsutfordringene. Tjenesten blir nedprioritert. Det er derfor behov med mer forpliktelser i tildelingene. Regjeringen har fra 2024 innført et samhandlingstilskudd mellom kommuner og sykehus, som er en øremerking LHL støtter.	Redaksjonskomiteens forslag enstemmig vedtatt.

Uttalelse: Uttalelse om akuttmedisinske tjenester

Følgende hadde ordet torsdag 13. juni: 44 Berg

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtatt:

Samtlige uttalelser vedtas med redaksjonskomiteens endringsforslag.

Sak 11 Valg

Valg av sentralstyre, kontrollkomite og valgkomite

I LHLs vedtekter § 15 står følgende: *Innstillingen sendes fylkene og lokallagene sammen med øvrige landsmøtepapirer slik at den er lagene i hende senest 14 dager før landsmøtet.*

Valgkomiteens innstilling er gjort tilgjengelig på LHLs nettsider 30.05.24.

Valgkomiteens leder Ole Magne Imeland innledet om komiteens arbeid og innstilling.

Sak 11.1 Valg av sentralstyre

Opprinnelig utsendt innstilling ble ikke behandlet da landsmøtet endret antall medlemmer og sammensetningen av sentralstyret under sak 8. Det ble også vedtatt at endringen trer i kraft umiddelbart. Valgkomiteen fremmet en ny innstilling som hensyntar de nye vedtektsbestemmelsene.

Valgkomiteens reviderte innstilling:

Verv	Representant	Fylke	Valgperiode
Leder	Tor Strand	Nordland	2 år
1. nestleder	Else Magni Horten	Innlandet	1 år
2. nestleder	Rolf Hagen	Agder	2 år
Medlem	Øystein Bjørnes	Trøndelag	1 år
Medlem	Merethe Landaas	Vestland	1 år
Medlem	Rolf Aikio	Østfold	2 år
Medlem	Inger Berit Stene	Oslo	2 år

Verv	Representant	Fylke	Valgperiode
1. varamedlem	Gitte Korvann	Akershus	1 år
2. varamedlem	Rolf Kåre Sæther	Møre og Romsdal	1 år
3. varamedlem	Wenche Meinich-Bache	Rogaland	1 år
4. varamedlem	Marit Myklevoll	Troms og Finnmark	1 år
5. varamedlem	Øystein Johansen	Telemark	1 år
6. varamedlem	Svein Olav Tovsrud	Buskerud	1 år
7. varamedlem	Berner Martin Olsen	Vestfold	1 år

Følgende hadde ordet: 1010 Strand, 108 Solheim, 23 Kværness, 1007 Drageset, 65 Konradsen, 47 Skaanes, 52 Idsø, 90 Gjerde, 1005 Landaas, 33 Pedersen, 1002 Bjørnes, 80 Krangnes, 6 Korvann, 1011 Slettebakken, 44 Berg, 61 Mækinen, 84

Andersen, 105 Vike, 71 Aarbu, 68 Bakken, 48 Johnsen, 1006 Grande, 1003 Johansen, 57 Andersen

Til dagsorden:
61 Mækinen

Tor Strand trakk sitt kandidatur som leder før valget.
Svein Olav Tovsrud trakk sitt kandidatur underveis i valget.

Votering (navn for navn):

- Leder: 23 Kværness foreslår Else Magni Horten, valgt ved akklamasjon
- 1.nestleder: 23 Kværness foreslår Rolf Hagen, valgt ved akklamasjon
- 2.nestleder: 101 stemmer er avgitt, av disse er 2 blanke.
  - 6 Korvann foreslår Øystein Bjørnes, valgt med 64 stemmer
  - 23 Kværness foreslår Merethe Landaas, 33 stemmer
  - 47 Skaanes foreslår Inger Berit Stene, 2 stemmer
- Medlem: 61 Mækinen foreslår Merethe Landaas, valgt ved akklamasjon
- Medlem: 101 stemmer er avgitt, av disse er 3 blanke
  - 23 Kværness foreslår Marit Myklevoll, valgt ved 70 stemmer
  - 6 Korvann foreslår Rolf Aikio, 28 stemmer
- Medlem 104 stemmer avgitt, 4 blanke
  - Valgkomiteens innstilling Rolf Aikio, 18 stemmer
  - 23 Kværness foreslår Tor Strand, valgt med 82
- Medlem: 100 stemmer, 6 blanke
  - Valgkomiteens innstilling Inger Berit Stene, 7 stemmer
  - 23 Kværness foreslår Gitte Korvann, valgt med 87 stemmer
- 1.varamedlem: 103 stemmer, 4 blanke
  - Første votering oppnådde ingen kandidater over 50 % av stemmene:
    - 23 Kværness foreslår Remi Dragset, 51 stemmer
    - 68 Bakken foreslår Brit Kværness, 37
    - 47 Skaanes foreslår Inge Berit Stene, 10
  - Andre votering, 101 stemmer, 1 blank
    - 23 Kværness foreslår Remi Dragset, 65 stemmer
    - 68 Bakken foreslår Brit Kværness, 35

- 2.varamedlem: 100 stemmer, 3 blanke
  - Første votering oppnådde ingen kandidater over 50% av stemmene:
    - Valgkomiteens innstilling Rolf Kåre Sæther, 31 stemmer
    - 23 Kværness foreslår Bente Endresen, 45 stemmer
    - 48 Johnsen foreslår Inger Berit Stene, 21 stemmer
  - Andre votering: 100 stemmer avgitt, 5 blanke
    - Valgkomiteens innstilling Rolf Kåre Sæther, 41 stemmer
    - 23 Kværness foreslår Bente Endresen, valgt med 54 stemmer
- 3.varamedlem: Votering endret til åpen votering: 100 stemmeberettigede i salen.
  - Valgkomiteens innstilling Wenche Meinich-Bache, 20 stemmer
  - 23 Kværness foreslår Rolf Kåre Sæther, valgt med 58 stemmer
  - 52 Idsø foreslår Kari Salte Eriksen, ikke votert over
- 4.varamedlem: 23 Kværness foreslår Jan Oddvar Gjerde, valgt ved akklamasjon
- 5.varamedlem: Votering endret til åpen votering: 98 stemmeberettigede i salen.
  - Valgkomiteens innstilling Øystein Johansen, valgt med 52 stemmer
  - 23 Kværness foreslår Rita Andresen, 46 stemmer
- 6.varamedlem: Votering endret til åpen votering: 98 stemmeberettigede i salen.
  - 18 Tovsrud foreslår Inge Berit Stene, ikke votert over
  - 61 Mækinen foreslår Brit Kværness, valgt med overveldende flertall
  - 1006 Grande foreslår Asle Giske, 8 stemmer
- 7.varamedlem: Votering endret til åpen votering: 98 stemmeberettigede i salen.
  - Valgkomiteens innstilling Berner Martin Olsen trekkes på grunn av kjønnsbalanse
  - 1003 Johnsen foreslår Rita Andersen. Andersen trekker sitt kandidatur
  - 23 Kværness foreslår Inger Berit Stene, valgt med 53 stemmer
  - 61 Mækinen foreslår Kari Salte Eriksen, ikke votert over

Sentralstyret etter landsmøtet 2024

Verv	Representant	Fylke	Valgperiode
Leder	Else Magni Horten	Nordland	1 år
1. nestleder	Rolf Hagen	Innlandet	1 år
2. nestleder	Øystein Bjørnes	Agder	2 år
Medlem	Merethe Landaas	Trøndelag	1 år
Medlem	Marit Myklevoll	Troms og Finnmark	1 år
Medlem	Tor Strand	Nordland	2 år
Medlem	Gitte Korvann	Akershus	2 år

Verv	Representant	Fylke	Valgperiode
1. varamedlem	Remi Dragset	Østfold	1 år
2. varamedlem	Bente Endresen	Oslo	1 år
3. varamedlem	Rolf Kåre Sæther	Møre og Romsdal	1 år
4. varamedlem	Jan Oddvar Gjerde	Vestland	1 år
5. varamedlem	Øystein Johansen	Telemark	1 år
6. varamedlem	Brit Kværness	Innlandet	1 år
7. varamedlem	Inger Berit Stene	Oslo	1 år

Sak 11.2 Valg av kontrollkomite

Valgkomiteens innstilling:

Verv	Representant	Valgperiode
Leder	Per Inge Vannebo	2 år
Medlem	Bjørnar Leonardsen	2 år
1.varamedlem	Robert Wilhelm Tvedt-Gundersen	1 år
2.varamedlem	Rolf B. Haukland	1 år
3.varamedlem	Jann Krangnes	1 år

Medlem Ann Helen Stangnes er ikke på valg.

Vedtak: Hele kontrollkomiteen velges ved akklamasjon

Sak 11.3 Valg av valgkomite

Valgkomiteens innstilling:

Verv	Representant	Landsdel
Leder	Ole Magne Imeland	Sør
Nestleder	Jan Ingvar Bakke	Vest
Medlem	Ove Hellvik	Øst
Medlem	Lars Woldmo	Midt
Medlem	Bodil Slettli	Nord
Varamedlem	Knut Bård Høivang	Sør
Varamedlem	Tove Høgemark	Vest
Varamedlem	Inger S. Frydendal	Øst
Varamedlem	Karen Jorid Uthus	Midt
Varamedlem	Bjørn Egil Bjørnstad	Nord

Følgende hadde ordet: 57 Andersen, 71 Aarbu, 23 Kværness, 1016 Bakke, 52 Idsø, 1002 Bjørnes, 61 Mækinen, 1014 Ove Hellvik

Til forretningsorden: Det velges først én kandidat fra hver region. Deretter velges det leder og nestleder fra disse fem valgte. Valg gjøres åpent.

Ove Hellvik trekker sitt kandidatur som medlem før valget.

Jan Ingvar Bakke trekker sitt kandidatur som medlem før valget.

Det er 98 stemmeberettigede i salen ved valg av valgkomite.

Votering av medlemmer per region:

- Øst:
  - Medlem: 57 Andersen foreslår Per Buvik, valgt ved akklamasjon
  - Vara:
    - Valgkomiteens forslag Inger Skaurum Frydendal, 41 stemmer
    - 47 Skaanes foreslår Ove Hellvik, valgt med 54 stemmer
- Vest:
  - Medlem: 52 Idsø foreslår Tove Høgemark, valgt ved akklamasjon
  - Vara: 1005 Landaas foreslår Jan Ingvar Bakke, valgt ved akklamasjon
- Sør:
  - Medlem: Ole Magne Imeland, valgt ved akklamasjon
  - Vara: Knut Bård Høivang valgt ved akklamasjon
- Midt:
  - Medlem: Lars Woldmo, valgt ved akklamasjon
  - Vara: Karen Jorid Uthus, valgt ved akklamasjon
- Nord:
  - Medlem: Bodil Slettli, valgt ved akklamasjon

- Vara: Bjørn Egil Bjørnstad, valgt ved akklamasjon

Votering av posisjon:

- Leder:
  - 57 Andersen foreslår Per Buvik, valgt ved overveldende flertall
  - Valgkomiteens innstilling Ole Magne Imeland, ikke votert over
  - 71 Aarbu foreslår Lars Woldmo, ikke votert over
- Nestleder:
  - 52 Idsø foreslår Tove Høgemark, valgt med 72 stemmer
  - 71 Aarbu foreslår Lars Woldmo, ikke votert over

Valgkomite etter landsmøtet 2024

Verv	Representant	Landsdel
Leder	Per Buvik	Øst
Nestleder	Tove Høgemark	Vest
Medlem	Ole Magne Imeland	Sør
Medlem	Lars Woldmo	Midt
Medlem	Bodil Slettli	Nord
Varamedlem	Knut Bård Høivang	Sør
Varamedlem	Jan Ingvar Bakke	Vest
Varamedlem	Ove Hellvik	Øst
Varamedlem	Karen Jorid Uthus	Midt
Varamedlem	Bjørn Egil Bjørnstad	Nord

Avslutning

Styreleder Horten avsluttet landsmøtet kl. 14:45.

Permisjonssøknader

Permisjonssøknader ble fortløpende innvilget underveis i møtet.

Vedlegg - OVERSIKT OVER LHLs TIDLIGERE ORDINÆRE LANDSMØTER

1.	1945	15. desember	Oslo
2.	1947	13. – 16. september	Krokeide
3.	1950	17. – 20. juni	Trondheim
4.	1953	21. – 23. oktober	Oslo
5.	1956	22. – 24. juni	Lillehammer
6.	1959	13. – 15. november	Gran, Hadeland
7.	1962	02. – 04. november	Brekkestø, Kristiansand
8.	1965	02. – 04. juli	Krokeide
9.	1968	12. – 14. oktober	Oslo
10.	1971	26. – 27. juni	Krokeide
11.	1974	09. – 11. august	Krokeide
12.	1977	12. – 14. august	Oslo
13.	1980	24. – 26. oktober	Sandefjord
14.	1983	13. – 05. oktober	Ringsaker
15.	1986	20. – 22. juni	Oslo
16.	1989	01. – 03. september	Trondheim
17.	1993	14. – 17. oktober	Oslo
18.	1996	12. – 15. september	Haugesund
19.	1999	16. – 19. september	Gardermoen
20.	2002	26. – 29. september	Oslo
21.	2005	28. – 30. oktober	Oslo
22.	2008	24.-26. oktober	Trondheim
23.	2011	21.-23. oktober	Trondheim
24.	2014	31. oktober – 2. november	Gardermoen
25.	2017	27.-29. oktober	Gardermoen
26.	2021	29.-30. oktober	Digitalt
27.	2022	10.-11. juni	Gardermoen
28.	2023	15. -16. juni	Gardermoen

Vedlegg - Sak 6 Generalsekretærens tale

Kjære landsmøte, tillitsvalgte og kolleger

Det er veldig hyggelig å se dere alle sammen. Det er fint å samles på landsmøte igjen. Det er fint å treffes, og det gir oss en god mulighet til å se tilbake på året som har gått, men det viktigste med å samles til landsmøte er å løfte blikket og se framover.

Landsmøtet i går handlet både om tiden som har vært og beredte grunnen for årene som kommer ved å be om at det igangsettes en større organisasjonsutredning. Det er et arbeid vi ser fram til og gleder oss til å ta fatt på. Jeg synes det var en fin dag på landsmøtet i går med gode innlegg og engasjerte tillitsvalgte. Jeg har også snakket med mange som var godt fornøyd med dagen. Og så hadde vi en hyggelig middag sammen – det sosiale er også viktig. Igjen takk til dere som bidro under middagen.

I går fikk dere møte Magne – vår nye generalsekretær - som vi alle gleder oss til skal begynne hos oss.

I september i fjor fikk jeg spørsmål fra sentralstyret om jeg kunne gå inn i stillingen som generalsekretær. Som assisterende generalsekretær var det naturlig for meg å svare ja, og vi ble enige om at prosessen med å finne en ny generalsekretær skulle starte opp så snart som mulig. Avtalen var at jeg skulle inneha rollen fram til vedkommende kunne tiltre for deretter å gå tilbake til stillingen som assisterende generalsekretær.

Det har vært og er spennende å være LHLS generalsekretær. Vi har arbeidet med viktige oppgaver i en tid der LHL er i endring og utvikling. Det har til tider vært krevende, men først og fremst er det et givende og meningsfullt arbeid. Jeg vil takke styret for tilliten og godt samarbeid. Jeg vil også takke medarbeidere for god støtte, engasjement og positiv innstilling slik at vi i fellesskap har fått til mye bra.

Det har nå gått et par år siden vi sto ved det viktige veiskille hvor vi tok den modige beslutningen om å konsentrere oss om kjernen i LHL, nemlig medlemsorganisasjonen. Uten ansvar for klinikker og sykehusdrift, retter vi nå all innsats inn mot å arbeide for medlemmenes interesser på en sterkere og mer synlig måte. Det er ingen grunn til å stikke under en stol at det har vært en krevende tid, men vi har stått sammen og vi har kommet styrket ut av det. I 2024 er LHL en organisasjon med en stolt historie, og jeg våger påstanden, en fremtid full av muligheter. Vi er viktige, og vi trengs!

Vi møtes til landsmøte i en tid med store endringer og utfordringer. Vi lever i en verden preget av krig og uro, demografiske endringer og kraftig teknologisk utvikling. Dette påvirker oss alle sammen.

Da LHL ble stiftet i 1943, var Norge i krig. Vi var under okkupasjon, og den norske befolkningen kjente på uro og utrygghet, på splittelse, men også på samhold. Nå over 80 år senere kjenner mange igjen på de samme følelsene. Vi ser bilder fra et europeisk land som kjemper for sin frihet, vi ser bilder fra Gaza der barn møtes med bomber og våpen. For den eldre del av befolkningen har sporene etter 2. verdenskrig preget livet deres, mens dagens unge generasjon - for første gang - for alvor - forstår at fred og frihet ikke kan tas for gitt.

Dagens verdenssituasjon viser også med all tydelighet viktigheten av frivillighet. Om å stille opp når det trengs, om å søke sammen i fellesskap for å hjelpe. Uten innsatsen mange av våre frivillige kolleger gjør rundt i verden hadde lidelsene vært mye større. Frivilligheten her i landet har hatt stor betydning for mottakelsen av ukrainske flyktninger, og jeg vil takke alle medlemmer og lokallag som gjør en ekstra innsats for de ukrainske flyktningene som kommer til Norge for å søke trygghet.

Et kjennetegn ved tiden vi lever i, er at andelen eldre i befolkningen er i ferd med å øke kraftig. For første gang i historien vil vi snart ha flere eldre enn barn og unge i Norge. Dette stiller enorme krav til oss som samfunn, og til helsevesenet. LHL skal være en forkjemper for at eldre får den omsorgen og rehabiliteringen de har behov for. Vi må også bidra til at eldre får brukt sine ressurser. Våre lokallag kan være en arena for all den eldre kraften som vi vil se i tiden framover.

Jeg har reist mye rundt i lokallagene i de tre tiårene jeg har jobbet i LHL, og har jeg hatt gleden av å møte veldig mange medlemmer og flotte tillitsvalgte. Jeg har mange ganger møtt uttalelser som «Vi må rekruttere yngre medlemmer» eller «Om vi ikke rekrutterer yngre, så blir vi bare eldre og eldre, og hva skal det bli til med LHL da». Til det vil jeg si: Jeg er uenig! Jeg er ikke uenig i at vi skal gjøre en jobb for å rekruttere yngre, for det må vi gjøre. Men jeg er uenig i at det er et problem for LHL at vi har en snittalder på rundt 70 år i medlemsmassen. LHL representerer pasientgrupper med sykdommer som gjerne opptrer når man er blitt litt eldre. Da er det helt naturlig at medlemsmassen vår er godt voksne mennesker.

Men blir «LHL» bare eldre og eldre? Nei. Snittalderen i LHLS medlemsmasse har vært rundt 70 år i mer enn 10 år. Det betyr at vi klarer å rekruttere nye mennesker som rammes av våre diagnoser. At vi klarer å være relevante og at vi klarer å gi dem et fellesskap å tilhøre. De neste tiårene vil antallet mennesker over 70 år i Norge doble seg. Det betyr enkelt sagt: Dersom LHL fortsetter å være relevante for 70-åringene, vil vi ha en stor mulighet til å vokse. Den muligheten må vi benytte. Samtidig må vi være bevisst på at fremtidens 70-åringer ikke er som dagens 70-åringer, på samme måte som dagens 70-åringer ikke er som de som var 70 år for

70 år siden. Vi må forberede oss på at de som i fremtiden skal inn i frivilligheten vil ha andre ønsker om hvordan organisasjonen skal tilrettelegge for deres frivillighet.

LHL er en av Norges største og mest innflytelsesrike pasientorganisasjoner. Vi er 54 000 medlemmer. Lokallagene er hjertet i LHL, og med om lag 240 lokallag spredt over hele landet, har vi et fantastisk utgangspunkt til å vokse og bli sterkere.

Dere i lokallagene bidrar med stor innsats og stort engasjement og skaper med det verdifulle møteplasser, aktiviteter og støtte for medlemmene. Når vi ser på fremtidens utfordringer, blir lokallagenes rolle enda viktigere.

Mange av våre medlemmer og tillitsvalgte er pårørende. Det er lett å tenke på de pårørende som bidragsytere, men de trenger også å bli sett og ivaretatt. Heldigvis vet vi at mange lokallag er flinke til å lage gode møteplasser for pårørende der de kan møte andre og dele tanker og erfaringer. I tillegg har det nå blitt mulig for pårørende å få kontakt med andre pårørende gjennom LHLs likepersontelefon.

Det er en sentral oppgave for administrasjonen i LHL å legge til rette for det lokale arbeidet blant annet gjennom kurs og opplæring for medlemmer som ønsker å bidra som tillitsvalgte og frivillige. Det er viktig at arbeidet med å følge opp lokallagene blir prioritert i tiden framover.

I LHL er vi grunnleggende teknologioptimistiske. Dette ble også påpekt i møtet i går. LHLs holdning er at helseteknologi er skapt av mennesker for mennesker til menneskets beste. Vi ser muligheter for at teknologi kan effektivisere ressursbruk og forbedre diagnostikk og behandling. Dette vil både kunne styrke bærekraften i helsesektoren og bidra til å redusere mangelen på helsepersonell.

Selv om vi mener at teknologien kan hjelpe oss, er vi naturligvis også fullt oppmerksom på utfordringer vi står overfor slik det også ble påpekt av en delegat i går. Vi må sikre at fremtidens helsetjenester er tilgjengelige for alle uavhengig av økonomisk status, alder, teknologiske ferdigheter eller bosted. Det kan jo ikke være meningen at en person ikke skal greie å bestille en legetime fordi vedkommende ikke er så god på internett og ulike apper; digitale verktøy som andre tar som en selvfølge og til og med foretrekker. Som medlemsorganisasjon er vi opptatt av at økt bruk av teknologi ikke skal gå utover behovet og egenverdien av menneskelig kontakt.

I vår siste medlemsundersøkelse kom det fram at over halvparten av medlemmene i LHL har meldt seg inn for å "støtte saken". Dette viser at mange av medlemmene først og fremst ser verdien i LHLs arbeid og ønsker å bidra til vår misjon, snarere enn å benytte seg av de konkrete tilbudene vi har.

At så mange av medlemmene melder seg inn i LHL på grunn av vår sak, viser hvor viktig det er for oss å løfte saken mer fram i offentligheten. Vi må sørge for at medlemmene opplever at deres støtte gjør en forskjell, at den er med på å skape reelle endringer og forbedringer i samfunnet. Dette krever at vi jobber målrettet både nasjonalt og lokalt, slik at hvert medlem kan se resultater av sitt medlemskap. På nasjonalt nivå må vi fortsatt å være en sterk stemme for våre pasientgrupper. Synlighet er et av de mest kraftfulle virkemidlene vi har. Når LHL er synlig i mediene, i politiske diskusjoner, og i det offentlige rom, ser medlemmene at medlemskapet bidrar til å sette viktige saker på dagsordenen og påvirke samfunnsutviklingen.

Mediesynlighet er avgjørende for å vise at vi er en aktiv og engasjert organisasjon. Når LHL er i NRK, TV2, VG - eller i lokalavisa-, når LHLs stemme høres i debatter, og når våre kampanjer får bred oppmerksomhet, så ser vi alle sammen at LHL har mye å bidra med i samfunnsdebatten. Vi kan peke på nyhetsoppslag, artikler og TV-innslag og med stolthet si: "Dette er min organisasjon." Mediesynlighet er med på å styrke medlemmenes tilhørighet til organisasjonen og gi opplevelse av å være en del av noe betydningsfullt.

Synlighet handler også om vår evne til å påvirke politiske beslutninger. Når LHL står i frontlinjen for å fremme politiske saker, viser vi at vi ikke bare ser utfordringer, men faktisk forsøker å gjøre noe med dem. LHL er en stor og sterk medlemsorganisasjon, vi blir lyttet til, vi har gjennomslagskraft og vi gjør en forskjell til medlemmenes beste.

Fra 2022 innførte vi igjen LHLs nasjonale kampanje, i tråd med LHLs strategi. Første året var tema kols. I år er det hjertesykdom. Jeg vil takke for alle årsmøtegaver fra lokallagene til utvikling av en hjertesviktskole - tilvarende kolsskole. Vi er snart i mål med fullfinansiering av hjerteskolene og kan starte opp prosjektet. Og jeg kan allerede nå fortelle dere at LHLs nasjonale kampanje for 2025 vil handle om hjerneslag. Hjerneslag rammer tusenvis av mennesker hvert år, og konsekvensene for pasientene og deres pårørende kan være store. Vi vet at tidlig innsats og riktig behandling kan redde liv og redusere følgene av hjerneslag betydelig. Derfor vil vi arbeide for at flere kjenner til symptomene på hjerneslag og vet hva de skal gjøre hvis de opplever eller er vitne til et slag. Vi vil også presse på for bedre helsetjenester og støtte til hjerneslagpasienter og deres pårørende. Vårt mål er at ingen skal stå alene når man blir rammet av alvorlig sykdom.

Folkehelsearbeid er også viktig for organisasjonen vår. LHL er opptatt av forebygging og helsefremmende arbeid både for dem som allerede er rammet av sykdom, men også for å bidra til at færrest mulig får disse sykdommene. Vi bidrar med informasjon om gode helsevalg, og vi arbeider politisk for at det skal bli

enklerer for folk å leve sunt. Dette handler blant annet om kosthold, røyking og fysisk aktivitet.

Vi jobber mye med å få god synlighet på nasjonalt nivå, men minst like viktig er jo at LHL er godt synlig i de enkelte lokalsamfunn. Og det er vi mange steder - takket være lokallagenes arrangementer, trimgrupper, loddsalg og politiske virksomhet – for å nevne noe. Når medlemmer ser at LHL er aktiv i deres nærområde, føler de stolthet over å være tilknyttet en organisasjon som bryr seg og er engasjert. De ser hvordan deres egen organisasjon støtter lokale initiativer som fører til et bedre liv i deres egen bygd eller by.

Jeg synes det er så flott at LHL i år har tatt opp igjen en god, gammel tradisjon og har arrangert LHL-dagene siste uken i mai. Det var stor oppslutning om LHL-dagene rundt i landet, - takk til alle dere som bidro. Dette er en fin måte å vise fram lokale tilbud og verve nye medlemmer. Gratulere igjen til LHL Vennesla som vant prisen for å ha vervet flest medlemmer og LHL Radøy som hadde vervet flest medlemmer i forhold til medlemstallet i laget - og ikke minst til Ronny Lian som var den personen som hadde vervet flest medlemmer – hele 10 nye medlemmer. Jeg tenker at disse nye medlemmene gleder seg til neste gang LHL Vennesla arrangerer fest med Kjell Elvis og Rock`n roll.

Det er som jeg har vært inne på mange ulike grunner til at folk velger å bli medlem av LHL. Noen ønsker å støtte saken, andre vil bidra som tillitsvalgt, likeperson, brukermedvirker og drivkraft i lokallaget, mens andre kanskje først og fremst søker et sosialt fellesskap. Alle medlemmene er verdifulle og viktige for LHL som organisasjon. Jeg snakket nylig med en eldre mann som fortalte at han hadde mistet kona sin for en stund siden. I den forbindelse sa han at felleskapet i lokallaget hadde betydd så mye for han og var det som fikk han i gang med hverdagene sine igjen. Historier som denne er det mange av!

Til syvende og sist handler det om at vi bygger en organisasjon der alle føler seg velkomne og verdsatte. Enten man er aktive deltakere i våre tilbud eller støtter oss på grunn av vår sak, må vi sørge for at alle våre medlemmer opplever at de er en del av noe større – en bevegelse for bedre folkehelse, bedre behandling og bedre liv. Dette er vårt felles mål.

Siden vi var samlet til landsmøte sist har Norge fått en ny helseminister, Jan Christian Vestre. Jeg vil her trekke fram fem krav LHL har til den nye helseministeren. Dette er saker av stor betydning for våre pasientgrupper og som vi ber helseminister Vestre løse.

1. Den første saken – det er fastlegekrisen.

Selv om tallene nå går i litt positiv retning, står fortsatt 180 000 mennesker i Norge uten fastlege. For LHLs medlemmer, mange av dem med kroniske sykdommer som krever tett oppfølging, er dette en krise som må tas på alvor.

For våre medlemmer er regelmessige konsultasjoner med en fastlege som kjenner deres medisinske historie, avgjørende for forebygging, tidlig diagnose og effektiv behandling.

LHL har konkrete forslag til hvordan vi kan løse fastlegekrisen. Vi må først og fremst øke antallet studieplasser for allmennleger. Dette betyr å styrke finansieringen til medisinske fakulteter og sikre at flere leger velger allmennmedisin som spesialitet. Videre må vi forbedre arbeidsvilkårene for fastlegene, slik at yrket blir mer attraktivt.

Helseministeren må nå ta ytterligere grep. Det er avgjørende med en helhetlig plan for fastlegeordningen som ikke bare setter søkelys på økt rekruttering, men også på å beholde de legene vi allerede har. Samtidig må vi se på innovative løsninger som kombinerte stillinger mellom sykehus og kommuner, og bruk av teknologi for å lette arbeidsbyrden.

2. Den andre saken jeg vil løfte frem er at det er behov for en rehabiliteringsreform.

Landsmøtet diskuterte rehabilitering i går i forbindelse med sak 10 – uttalelser fra landsmøte der en av dem handler om rehabilitering. Rehabilitering er en helt nødvendig del av et helhetlig helsevesen. Til tross for at det er så viktig, har vi sett at rehabiliteringstjenester har blitt neglisjert i flere tiår i Norge.

Riksrevisjonen kom i februar i år med en knusende rapport som avdekker store mangler i rehabiliteringstilbudet. Rapporten viser at mange pasienter ikke får de tjenestene de har behov for. Det mangler rett og slett ressurser og når samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten svikter, er det pasientene som lider.

Vi krever derfor en nasjonal rehabiliteringsreform. Denne reformen må sikre at alle pasienter får tilgang til de tjenestene de trenger, uavhengig av hvor de bor. Det må bli slutt på at rehabilitering er avhengig av flaks og tilfeldigheter. Det er på høy tid at politikerne ikke bare snakker om viktigheten av rehabilitering, men også begynner å handle. Dette inkluderer å sikre at kommunene har nødvendig kompetanse og ressurser til å tilby god rehabilitering, og at det etableres bedre samarbeid mellom ulike deler av helsetjenesten.

LHLs lokallag kan spille en viktig rolle i dette arbeidet. Lokallagene kan påvirke prioriteringer i egen kommune ved å etterspørre rehabiliteringstilbud for våre pasientgrupper.

Vi må lykkes med å få anerkjennelse for at god rehabilitering ikke er et individuelt ansvar, men et samfunnsansvar. Det er en investering i menneskers helse og livskvalitet, og i samfunnets bærekraft.

Ved å sikre god rehabilitering kan vi redusere behovet for sykehusinnleggelse og langtidspleie, og hjelpe mennesker til å leve aktive og produktive liv. Dette er ikke bare god helsepolitikk, det er god samfunnsøkonomi.

3. Nå går jeg til den tredje saken, og den handler om en gruppe som har fått alt for lite prioritet i helsetjenesten. Dette er de av oss om lever med kols. Kols er en alvorlig tilstand som krever kontinuerlig oppfølging og behandling. Dessverre svikter helsevesenet ofte disse pasientene, som blir kasteballer mellom ulike nivåer av helsetjenesten. Det er derfor på høy tid at vi innfører et pakkeforløp for kols som sikrer at alle pasienter får den oppfølgingen de har behov for. Her er det snakk om tverrfaglig og livslang oppfølging. Dette vil ikke bare forbedre pasientenes livskvalitet, men også redusere antallet sykehusinnleggelse og akutte forverringer.

LHL har lenge kjempet for bedre oppfølging av kols-pasienter. Vi har dokumentert hvordan lungerehabilitering er den mest kostnadseffektive behandlingen ved kols, og hvordan manglende oppfølging fører til unødvendige lidelser og samfunnskostnader.

Vi oppfordrer nå den nye helseministeren til å innføre et pakkeforløp for kols. Dette vil hjelpe kolspasientene i de utfordringene de møter daglig, og det er en anerkjennelse av en gruppe som har vært for lavt prioritert.

I går hørte vi om at LHL har jobbet for å få på plass ordningen der oksygenbrukere kan reise utenlands uten selv å måtte dekke kostnadene for behandlingen. Tusen takk til deg Gunn – jeg vet du er i salen – som stilte opp i media og synliggjorde denne saken på vegne av lungesyke.

Og så har jeg en gledelig nyhet fra administrasjonen! Til høsten vil LHL igjen ha på plass en helsefaglig rådgiver på fagområdet lungesykdom. Hun heter Marthe og skal være en del av vår dyktige rådgivningstjeneste. Dette er noe vi har ønsket oss lenge, og nå får vi det endelig på plass.

4. Så er det den fjerde saken, og det er behovet for flere hjertepoliklinikker. Hjertesykdom er blant de hyppigste dødsårsakene i Norge, og det er avgjørende at pasientene får den beste mulige behandlingen og oppfølgingen. En av de mest effektive måtene å gjøre dette på er gjennom styrking og utvidelse av hjertepoliklinikker.

Hjertepoliklinikker gir spesialisert oppfølging etter akutte hendelser som hjerteinfarkt og hjertesvikt, og bidrar til å redusere risikoen for ytterligere komplikasjoner. Men kapasiteten ved mange av disse klinikkene er begrenset, og dette fører til lange ventetider og utilstrekkelig oppfølging. Det er derfor nødvendig å øke kapasiteten ved eksisterende poliklinikker og etablere flere desentraliserte klinikker for å møte behovet.

Vi ber den nye helseministeren om å prioritere utvidelse av hjertepoliklinikker. Investering i hjertepoliklinikker er en investering i folkehelsen – det reduserer behovet for akuttbehandling og sykehusinnleggelse, og gir pasientene bedre sjanser for et langt og sunt liv.

5. Den femte og siste saken vi mener helseministeren må gripe fatt i, er å løse logopedmangelen og gi autorisasjon til logopeder.

Dette ble understreket i et sterkt innlegg fra talestolen i går. Logopedens arbeid er en avgjørende faktor for afasirammedes mulighet til å kommunisere og delta i familie- og samfunnslivet.

Mangelen på logopeder er et kritisk problem, og vi vet at alt for få kommuner har logopeder tilgjengelig som en del av helsetjenesten.

Det er viktig at logopeder blir anerkjent som helsepersonell gjennom autorisasjon. Uten en slik anerkjennelse kan arbeidet deres bli undervurdert, og pasientsikkerheten kan settes i fare. Autorisasjon vil bidra til at logopedene får den respekten og de ressursene de trenger for å utføre sitt viktige arbeid på best mulig måte.

Helseminister Jan Christian Vestre må sikre at ingen pasienter blir stående uten den hjelpen de trenger for å kunne kommunisere og ha et godt dagligliv.

Listen over uløste oppgaver for våre pasientgrupper er lang, men har jeg trukket opp de fem vi prioriterer høyest nå.

Kjære landsmøte

Vi skal fortsette å utvikle oss og vokse som organisasjon; både i antall medlemmer og i aktivitet.

Vi skal fortsette å være en ledende stemme i helsepolitikken og en sterk støttespiller for våre pasientgrupper.

Vi står på terskelen til en ny tid for LHL.

En tid der vi kan sette all vår energi og alle våre ressurser inn i å kjempe for medlemmenes rettigheter og helse.

En tid der vi kan skape enda flere meningsfulle aktiviteter og tilbud i lokallagene våre.

En tid der vi kan bygge et enda sterkere fellesskap basert på verdiene våre: solidaritet, kunnskap og handlekraft.

Medlemmene våre, tillitsvalgte som gjør en kjempejobb – og administrasjonen vår – sammen er vi LHL. Vi er solidaritet, kunnskap og handlekraft.

La oss gå ut av dette landsmøtet med fornyet energi og inspirasjon. La oss fortsatt stå sammen i kampen for et bedre liv for alle våre medlemmer og for alle mennesker med hjerte- og lungesykdom, slagrammede, personer med afasi eller allergi, og deres pårørende.

Tusen takk til dere alle sammen. Takk for all tiden dere bruker, takk for all innsatsen dere bidrar med og takk for alt engasjementet deres. Sammen skal vi fortsette å gjøre en forskjell.

Takk for oppmerksomheten.
